

Kraj uctil památku nevinných lidí. Na sklonku války je zavraždili nacisté

5.5.2022 - | Krajský úřad Olomouckého kraje

Památku jedenadvaceti přerovských občanů, kteří byli 2. května 1945 popraveni na střelnici na olomouckých Lazcích, uctili v pondělí dopoledne zástupci měst Olomouc a Přerov i Olomouckého kraje. Letošní 77. výročí tragédie si u pomníku nedaleko střelnice připomenul hejtman Josef Suchánek, 1. náměstek hejtmána Ivo Slavotínek a náměstci Dalibor Horák a Michal Zácha.

„Ještě před rokem by podobná pieta u většiny z nás vzbuzovala pocit, že válečné hrůzy jsou jen zlou vzpomínkou na absurdní skutky, pro které už v Evropě není místo. Ovšem dnes, kdy nedaleko našich hranic zuří další strašlivá válka, se znovu ukazuje, jak velkou sílu svoboda a demokracie mají. Protože pouze život ve svobodě má smysl. Věděli to lidé, u jejichž památníku dnes stojíme. Vědí to lidé na Ukrajině, kteří dnes bojují s ruským agresorem. A měli bychom to vědět a uvědomovat si to i my,“ řekl hejtman Josef Suchánek.

Přerovské povstání vypuklo 1. května 1945 jako úplně první v celé republice. Ten den se v ranních hodinách rozšířila mezi občany mylná zpráva, že německá armáda kapitulovala. Občané začali vyvěšovat československé vlajky a někteří se pokoušeli i odzbrojovat příslušníky německé armády a policie. Odpoledne však v ulicích začaly tvrdé boje. O den později, 2. května, vynesli Němci rozsudek nad 21 povstalců, které se jim podařilo zatknout. Ještě ten večer byli všichni zadržení převezeni do Olomouce a popraveni na vojenské střelnici v Lazcích. Celkem si Přerovské povstání vyžádalo 41 lidských životů.

Obětem nacistické zločiny se představitelé hejtmanství poklonili už o víkendu. V sobotu se konalo pietní setkání v Zákřově a v neděli v Javoříčku. *„Události posledních dnů druhé světové války, které se odehrály na střední Moravě, dodnes vzbuzují hrůzu. Neměli bychom zapomínat na to, že rukou nacistických katanů a jejich přísluhovačů bylo povražděno mnoho nevinných lidí,“* řekl náměstek hejtmána Dalibor Horák. Spolu s ním se pietního aktu v Javoříčku zúčastnil také radní Olomouckého kraje Michal Obrušník.

Na sklonku války dorazili do Zákřova příslušníci gestapa a prapor vlasovců. Ve večerních hodinách obec obklíčili a začali zapalovat jednotlivá stavení. Pozatýkali muže - část z nich propustili, devatenáct mužů ale 20. dubna 1945 odvezli do lesa na samotu Kyjanice. Tam je zavřeli do dřevěné boudy, polili ji benzinem a dehtem a zapálili. V Javoříčku připomíná smutnou událost z 5. května 1945 památník a expozice. Tehdy obec obsadil oddíl SS z Bouzova, vojáci zastřelili 38 mužů starších 15 let a obec vypálili.

<https://www.olkraj.cz/kraj-uctil-pamatku-nevinnych-lidi-na-sklonku-valky-je-zavrazdili-naciste-aktuality-11217.html>